

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDERET

Praksisoversigt over udvisning og integration (§ 26)

Maslov-kriterierne og proportionalitetsvurderingen ved udvisning af kriminelle udlændinge

Version 2 Opdateret 26. jun. 2026 15 afgørelser · 1992-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Udlændingelovens § 26, stk. 2, er den centrale proportionalitetsventil i dansk udvisningspraksis. Bestemmelsen foreskriver, at en udlænding skal udvises efter §§ 22, 23 og 25, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser – først og fremmest EMRK artikel 8 om retten til privat- og familieliv. Proportionalitetsvurderingen foretages efter de kriterier, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastlagt i Maslov mod Østrig (2008), og som Højesteret løbende har udmøntet i dansk ret. Praksis viser en nuanceret afvejning, hvor kriminalitetens art og alvor, opholdets varighed, familieband, tilknytning til oprindelseslandet og recidivrisiko vejes mod hinanden – og hvor der for udlændinge født eller opvokset i Danmark kræves "meget tungtvejende grunde" for udvisning.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Der kræves 'meget tungtvejende grunde' for at udvise en fastboende udlænding, der er født i Danmark eller indrejst som barn og har tilbragt det meste af sin barndom og ungdom her (Maslov mod Østrig, præmis 75).
- 02** Proportionalitetsvurderingen efter § 26, stk. 2, foretages på grundlag af Maslov-kriterierne: kriminalitetens art og grovhed, opholdets varighed, tilknytning til værtsland og oprindelsesland, recidivrisiko, familieforhold og tiden siden gerningen.
- 03** Udvisning kan kun undlades, hvis det 'med sikkerhed' vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser – bevisbyrden for at udvisning strider mod EMRK art. 8 er skærpet efter lovændringen i 2016.
- 04** Sindssygdом efter straffelovens § 16 begrænser den vægt, der kan tillægges kriminalitetens art og grovhed i proportionalitetsafvejningen (Savran mod Danmark, EMD 2021; Højesteret sag 24/2024 og sag 52/2024).
- 05** Barnets tarv – særligt hvis barnet er dansk statsborger eller EU-borger med faktisk afhængighedsforhold til den udvisningstruede forælder – kan blokere udvisning, jf. EMRK art. 8 og TEUF art. 20 (Zambrano-doktrinen).

- 06 Tidligere advarsel om udvisning eller betinget udvisning i prøvetid vægtes betydeligt i favør af ubetinget udvisning ved ny kriminalitet (§ 24 b, stk. 1).
- 07 Selv for personer født og opvokset i Danmark kan udvisning for bestandig stadfæstes ved særligt grov, gentagen og personfarlig kriminalitet og dokumenteret recidivrisiko.
- 08 Når § 26, stk. 2, fører til frifindelse for udvisning, men §§ 22-23 ellers er opfyldt, tildeles udlændingen en advarsel om udvisning efter § 24 b.
- 09 Efterprøvelse efter § 50 og § 50 a indebærer en selvstændig ny proportionalitetsvurdering på efterprøvelsestidspunktet, hvor ændrede familieforhold, stabilisering og ny behandling kan føre til ophævelse.
- 10 Retningslinjerne fra 2018-forarbejderne opstiller differentierede straftærskler: 1 års fængsel for opvoksede uden familie, 2 år for opvoksede med familie, 1 år for voksent indrejste med familie – men altid med konkret proportionalitetsvurdering.
- 11 Et permanent (for bestandig) indrejseforbud kan i sig selv udgøre en uproportional foranstaltning, selv hvor den underliggende udvisning er berettiget (Sarac mod Danmark, EMD 2024).
- 12 Manglende eller ringe tilknytning til oprindelseslandet udelukker ikke udvisning, men indgår som tungtvejende moment mod udvisning, navnlig for statsløse og personer uden sprog- eller kulturkendskab.

§ 1 Lovgrundlaget: § 26 og proportionalitetsventilen

Udlændingelovens proportionalitetsregel er delt i to led. [Udlændingelovens § 26, stk. 1](#) opregner de hensyn, der skal indgå ved vurderingen af, om udvisning er *særlig belastende* – herunder tilknytningen til det danske samfund, alder, helbredstilstand, tilknytning til herboende personer, konsekvenser for nære familiemedlemmer, manglende tilknytning til hjemlandet og risikoen for overlast. Denne bestemmelse gælder ved administrativ udvisning efter §§ 25 a-25 c.

For kriminalitetsbegrundet udvisning gælder den skærpede regel i [§ 26, stk. 2](#):

En udlænding skal udvises efter §§ 22, 23 og 25, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. dog § 26 b.

Hovedreglen er altså udvisning – frifindelse kræver, at det *med sikkerhed* vil stride mod internationale forpligtelser. Ordene "med sikkerhed" blev indsat ved lovændringen i 2016 (lov nr. 1743 af 27. december 2016) efter en periode, hvor de havde været fjernet ved 2012-reformen. Forarbejderne udtrykker direkte lovgivers hensigt:

Det er lovgivers udtrykkelige ønske, at udvisning skal ske, medmindre det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Der sigtes herved navnlig til EMRK artikel 8.

Bestemmelsen blev senest nyaffattet ved lov nr. 494 af 15. maj 2018 (skærpede regler om udvisning af kriminelle udlændinge), der indførte detaljerede retningslinjer for proportionalitetsvurderingen med udgangspunkt i

EMD's praksis, herunder Maslov-kriterierne. Forarbejderne fastlægger differentierede straftærskler for fire persongrupper (se nedenfor). Senest er §§ 22-24 nyaffattet ved lov nr. 755 af 20. juni 2025 (ikrafttræden 1. juli 2025), der bl.a. ændrer § 26, stk. 2, til at referere til "§§ 22, 23 og 25" som konsekvens af ophævelsen af § 24.

Når § 26, stk. 2, fører til frifindelse for udvisning, tildeles udlændingen i stedet en **advarsel om udvisning** efter § 24 b, stk. 1, der indskærper, at ny kriminalitet vil medføre, at udvisning anses for "særlig påkrævet".

For udlændinge omfattet af EU-reglerne om fri bevægelighed gælder den særlige regel i § 26 b, der indarbejder opholdsdirektivets artikel 27-28.

LOV

Udlændingeloven § 24b, stk. 1

Udlændingeloven § 26, stk. 1, 2

Udlændingeloven § 26b

§ 2 Maslov-kriterierne: EMD's proportionalitetsramme

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i [Maslov mod Østrig \(1638/03\)](#) af 23. juni 2008 er hjørnesten i proportionalitetsvurderingen. EMD opstillede her ti kriterier, som de kontraherende stater skal inddrage ved udvisning af fastboende udlændinge:

- **Kriminalitetens art og grovhed** – EMD ser med særlig alvor på narkotikahandel, drab, voldelige overfald, brug af skydevåben, røveri, voldtægt og seksuelt misbrug af børn
- **Opholdets varighed** i værtslandet
- **Tiden siden gerningen** og den udvistes adfærd i denne periode
- **De berørte personers statsborgerskab**
- **Familiesituation**, herunder ægteskabets varighed
- **Ægtefællens kendskab** til kriminaliteten ved familielivets begyndelse
- **Børns alder og interesser**
- **Vanskeligheder for ægtefælle** i modtagerlandet
- **Børnenes bedste interesser og velbefindende**
- **Sociale, kulturelle og familiemæssige bånd** til henholdsvis værtsland og modtagerland

Afgørende for dansk ret er navnlig præmis 75:

Der skal foreligge meget tungtvejende grunde for at retfærdiggøre en udvisning, når der er tale om en fastboende udlænding, der er født i landet eller er kommet hertil som barn.

I den konkrete sag fandt EMD udvisningen uproportional, fordi kriminaliteten – talrige indbrud – overvejende var ikke-voldelig og begået som mindreårig, mens tilknytningen til Østrig var alt-dominerende.

Maslov-kriterierne er efterfølgende udbygget i en række domme mod Danmark, herunder:

- [Savran mod Danmark \(57467/15\)](#) (2021) – præciserede, at sindssygdom *kan begrænse* den vægt, der tillægges kriminalitetens art og grovhed
- [Sharifi mod Danmark \(31434/21\)](#) (2023) – fandt et 12-årigt indrejseforbud uproportionalt for en afghaner indrejst som 9-årig
-

[Sarac mod Danmark \(19866/21\)](#) (2024) – fandt et permanent indrejseforbud uproportionalt for en bosnier med 26 års ophold

[Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Udvisning ved dom](#) opdeler på grundlag af Maslov-praksis udlændinge i **fire kategorier** med differentierede tærskler:

Kategori	Straftærskel for udvisning
Opvokset i DK, uden familie	Ca. 1 års fængsel (grov personfarlig krim.)
Opvokset i DK, med familie	Ca. 2 års fængsel
Indrejst som voksen, uden familie	Bred adgang til udvisning
Indrejst som voksen, med familie	Ca. 1 års fængsel

LOV

[Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8](#)

PRAKSIS

Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8: Permanent udvisning af settled migrant efter 26 års ophold fundet uforholdsmæssig	09.04.2024
Menneskerettighedsdomstolen · EMD-dom om udvisning: Krænkelser af privatlivets fred ved 12 års indrejseforbud for afghansk statsborger	05.09.2023
Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8 ved opretholdelse af udvisning af psykisk syg 'settled migrant' fra Tyrkiet	07.12.2021
Menneskerettighedsdomstolen · Maslov mod Østrig: EMD-afgørelse om proportionalitet ved udvisning og retten til privatliv	23.06.2008

§ 3 Kriminalitetens art og grovhed: den tungeste skål

Kriminalitetens art og alvor er typisk det mest tungtvejende moment i proportionalitetsafvejningen. EMD tillægger personfarlig kriminalitet – drab, grov vold, voldtægt, våbenbesiddelse, narkotikahandel – stor selvstændig vægt, og det gælder også i dansk højesteretspraksis.

I [sag 81/2018](#) (LTF-lederen) udviste Højesteret en pakistansk statsborger **født og opvokset i Danmark** med indrejseforbud i 6 år – på trods af, at den aktuelle dom kun lød på 3 måneders fængsel for trusler mod en politiassistent. Højesteret lagde afgørende vægt på hans samlede kriminelle løbebane med ca. 10 års afsoning for grov personfarlig kriminalitet, herunder vold med døden til følge, og fandt en betydelig recidivrisiko som leder af LTF:

Vi finder, at T med sin adfærd gennem mange år har demonstreret manglende vilje til at integrere sig i det danske samfund, idet han trods tidligere straffe for grov personfarlig kriminalitet og advarsel om risikoen for udvisning har fortsat sin kriminelle adfærd.

Dommen illustrerer, at den *kriminelle løbebane* vægtes tungt – også hvor det seneste forhold isoleret set er relativt beskedent. Mindretallet (1 dommer) fandt dog, at der gælder et vist "mindstekrav" til grovheden af den senest begåede kriminalitet for at udvise en person født og opvokset her.

Omvendt stadfæstede EMD i [Cömert mod Danmark \(14474/03\)](#) udvisning af en mand for seksuelt misbrug af sin datter over fire år – selvom han var indrejst som 13-årig med stærke familiebande. EMD fandt de nationale myndigheders proportionalitetsafvejning tilstrækkelig, da forbrydelsens alvorlige natur berettigede indgrebet.

Praksis for udvisning ved kriminalitet, der *i sig selv* opfylder §§ 22-23, men hvor § 26 spørgsmålet er det afgørende, behandles under [udvisning ved straf](#).

LOV

[Udlændingeloven § 22](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret idømmer LTF-leder ubetinget udvisning efter voldstrusler mod politiassistent 20.11.2018**Menneskerettighedsdomstolen** · EMD-afgørelse: Cömert mod Danmark vedrørende proportionalitet ved udvisning og retten til familieliv 10.04.2006

§ 4 Opholdets varighed og tilknytning: formative år og settled migrants

Opholdets varighed i Danmark er det mest beskyttelsesværdige moment for udlændingen i proportionalitetsvurderingen. Maslov-kriteriernes præmis 75 fastlægger, at *meget tungtvejende grunde* kræves for at udvise den, der har tilbragt det meste af sin barndom og ungdom i værtslandet.

Højesterets praksis bekræfter dette:

- I [sag 24/2024](#) fandt Højesteret udvisning uproportional af en somalisk statsborger, der indrejste som 11-årig og havde tilbragt det meste af sin barndom og ungdom i Danmark. Hans tilknytning til Somalia var minimal – ingen familie dér, begrænsede sprogkunderskaber.
- I [sag 81/2018](#) fandt Højesteret omvendt, at tilknytningen til Pakistan – trods fødsel i Danmark – ikke var helt fraværende, bl.a. fordi familien ejede ejendom i Pakistan, tiltalte talte punjabi, og han havde et pakistansk id-kort med permanent adresse.

Modstykket er tilknytningen til *oprindelseslandet*. Denne vurderes både sprogligt, kulturelt og socialt:

- **Sprog:** Taler/forstår udlændingen sproget i modtagerlandet? I LTF-sagen talte tiltalte "godt og klart forståelig pakistansk punjabi". I Savran-sagen talte klageren ikke tyrkisk.
- **Familiebånd:** Har udlændingen familie eller netværk i modtagerlandet?
- **Kulturel integration:** Er der opretholdt bånd til hjemlandets kultur, fx via ferier eller religiøst fællesskab?

Selvom tilknytningen til modtagerstaten er *ikke-eksisterende*, udelukker det ikke udvisning.

Rigsadvokatmeddelelsen fremhæver, at Højesteret i [U 2023.5066H](#) udviste en udlænding *uden reel tilknytning til noget andet land end Danmark* med indrejseforbud i 6 år for medvirken til drab.

For **statsløse** er proportionalitetsvurderingen særlig kompleks, jf. landsretssagen [SS-48/2022-OLR](#) om en statsløs palæstinenser født og opvokset i Danmark, hvor spørgsmålet om, *hvortil* udvisning kan ske, indgår som selvstændigt moment.

LOV

[Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om udvisning af sindssyg somalisk statsborger med langvarigt ophold i Danmark 13.09.2024**Højesteret** · Højesteret idømmer LTF-leder ubetinget udvisning efter voldstrusler mod politiassistent 20.11.2018**Landsretten** · Dom om udvisning med indrejseforbud for bestandig efter dom for manddrab 24.08.2022

§ 5 Sindssygdom og utilregnelighed: Savran-doktrinen

En særlig dimension i proportionalitetsvurderingen opstår, når den kriminelle handling er begået under sindssygdom, og udlændingen er frifundet for straf efter [straffelovens § 16](#). EMD fastlagde i **Savran mod Danmark** (Storkammeret, 7. december 2021) det princip, der nu er indarbejdet i dansk ret:

[Det forhold, at den pågældende er straffri på grund af sindssygdom,] "may have the effect of limiting the weight that can be attached to the first Maslov criterion [the nature and seriousness of the offence committed by the applicant] in the overall balancing of interests required under Article 8 § 2 of the Convention."

Højesteret har i to principielle sager fra 2024-2025 fulgt Savran-doktrinen:

Sag 24/2024 – Somalisk statsborger med paranoid skizofreni, indrejst som 11-årig, idømt anbringelsesdom. Truede en ansat på psykiatrisk afdeling. Østre Landsret havde udvist med 6 års indrejseforbud. Højesteret omstødte og frifandt for udvisning med begrundelsen:

Efter en samlet afvejning finder Højesteret, at udvisning af [tiltalte] vil være uproportional og dermed i strid med artikel 8. Der foreligger således ikke sådanne meget tungtvejende grunde, som efter Menneskerettighedsdomstolens praksis kræves for at kunne udvise i en situation som den foreliggende.

Højesteret lagde navnlig vægt på utilregneligheden, at truslerne var spontane reaktioner under anbringelse, at tiltalte havde sin mor og søskende i Danmark, ingen familie i Somalia, og at farlighedsdekretet var ophævet.

Sag 52/2024 – Eritreansk statsborger, indrejst som 29-årig (dvs. voksen), idømt ambulant psykiatrisk behandling for simpel vold og trusler mod medbeboere på socialpsykiatrisk botilbud. Trods kun 7,5 års ophold fandt Højesteret udvisning uproportional, navnlig fordi:

- Kriminaliteten var spontan og begået under sindssygdom
- Stabilisering var opnået via depotmedicin (Trevicta) siden 2023
- En afbrydelse af behandlingen ville medføre reel risiko for psykotiske tilbagefald og suicidalrisiko

Sammenstillingen af de to sager viser, at Savran-doktrinen beskytter *bredt* – den gælder ikke kun for settled migrants med lang opholdstid, men også for personer indrejst som voksne, når sindssygdom og behandlingsbehov er tungtvejende.

Sag	Ophold	Kriminalitet	Sindssygdom	Resultat
24/2024	29 år (indrejst som 11-årig)	Trusler mod ansat	Paranoid skizofreni	Frifundet for udvisning
52/2024	7,5 år (indrejst som 29-årig)	Simpel vold + trusler	Kronisk psykoselidelse	Frifundet for udvisning

LOV

[Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8](#)[Straffeloven § 16, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret omstøder udvisning af sindssyg eritreer grundet proportionalitetsvurdering efter EMRK artikel 8 30.01.2025

Højesteret · Højesterets dom om udvisning af sindssyg somalisk statsborger med langvarigt ophold i Danmark 13.09.2024

Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8 ved opretholdelse af udvisning af psykisk syg 'settled migrant' fra Tyrkiet 07.12.2021

§ 6 Barnets tarv og TEUF artikel 20: Zambrano-doktrinen

Når den udvisningstruede udlænding er forælder til et barn, der er dansk statsborger eller EU-borger, rejser sig et selvstændigt EU-retligt spørgsmål efter TEUF artikel 20. Zambrano-doktrinen (EU-Domstolen, C-34/09) foreskriver, at en tredjelandstatsborger har afledt opholdsret, hvis udvisning *de facto* ville tvinge barnet – som unionsborger – til at forlade Unionens område.

Højesteret behandlede dette i [sag 30/2024](#) (terrorsagen), hvor tiltalte 3 havde to mindreårige børn med dansk statsborgerskab. Højesteret anerkendte, at der forelå et afhængighedsforhold, men fandt, at udvisning kun kan fraviges i et "ekstraordinært tilfælde":

Højesteret finder, at der foreligger et ekstraordinært tilfælde, og at en udvisning af [tiltalte] herefter ikke vil være i strid med TEUF artikel 20.

Flertallets begrundelse var, at terrorfinansiering og spionage udgør en *reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse*, og at tiltaltes tilknytning til Iran (sprog, kultur, familieejendom) betød, at udvisning ikke var uproportional trods hensynet til børnene.

I [AM2024.09.04H](#) prøvede Højesteret spørgsmålet om efterprøvelse af udvisning for en statsløs palæstinenser på tålt ophold, der var far til tre danske børn og fungerede som deres primære omsorgsperson. Spørgsmålet var, om TEUF art. 20 gav ham en afledt opholdsret, der skulle prøves uafhængigt af de tidsmæssige betingelser i [§ 50, stk. 1](#). Denne sag illustrerer, hvordan barnets tarv og Zambrano-doktrinen kan skabe et selvstændigt prøvelsesgrundlag.

Rigsadvokatmeddelelsen fremhæver, at hensynet til familielivet – herunder børns interesser – er et af de fire hovedkriterier i proportionalitetsvurderingen, men at familieliv etableret *efter* viden om usikker immigrationsstatus tillægges reduceret vægt (jf. [Sharifi mod Danmark](#), præmis 31).

LOV	Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8	Udlændingeloven § 50, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om terrorfinansiering, spionage og frakendelse af statsborgerskab i sag om iransk modstandskamp	05.12.2024
	Højesteret · Højesterets kendelse om prøvelse af udvisning for statsløs på tålt ophold med EU-retlig afledt opholdsret	04.09.2024
	Menneskerettighedsdomstolen · EMD-dom om udvisning: Krænkelser af privatlivets fred ved 12 års indrejseforbud for afghansk statsborger	05.09.2023

Advarsel om udvisning og betinget udvisning: den eskalerende trappestige

Dansk ret opererer med et trinvist system: **betinget udvisning** → **advarsel om udvisning** → **ubetinget udvisning**. Dette system har stor praktisk betydning for § 26-vurderingen, idet en tidligere advarsel eller betinget udvisning *vægtes betydeligt* i favør af ubetinget udvisning ved ny kriminalitet.

Efter [§ 24 b, stk. 1](#) tildeles en udlænding en advarsel, når der ikke er grundlag for udvisning alene på grund af [§ 26, stk. 2](#). Advarslen indskræper, at der ved ny kriminalitet "vil skulle lægges vægt på, om udvisning må anses for særlig påkrævet".

I LTF-sagen ([sag 81/2018](#)) var tiltalte i 2015 blevet betinget udvist med 2 års prøvetid. Da han begik ny kriminalitet (trusler mod politiassistent) i prøvetiden, aktiverede [§ 24 b, stk. 3](#) det skærpede udgangspunkt: udlændingen *skal* udvises, medmindre dette med sikkerhed vil stride mod internationale forpligtelser. Flertallet

(6 af 7 dommere) fandt, at den betingede udvisning og den samlede kriminelle løbebane samlet set begrundede ubetinget udvisning – selv for en person født i Danmark.

Rigsadvokatmeddelelsen bemærker, at Højesteret har fastslået, at det som led i proportionalitetsvurderingen *må indgå*, om den pågældende er advaret om, at fortsat kriminalitet kan medføre udvisning (jf. bl.a. U 2025.1964H).

Systemet har den virkning, at udlændinge, der tidligere er frifundet for udvisning efter § 26, stk. 2, er *informeret* om konsekvenserne – og at domstolene ved ny kriminalitet kan vurdere, at proportionalitetsvurderingen nu falder anderledes ud.

LOV

Udlændingeloven § 24b, stk. 1, 3

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret idømmer LTF-leder ubetinget udvisning efter voldstrusler mod politiassistent 20.11.2018

§ 8 EMD's domme mod Danmark: Sharifi, Sarac og Savran

Danmark er i flere tilfælde blevet dømt for krænkelse af EMRK artikel 8 ved udvisning. Disse domme har direkte påvirket dansk retspraksis:

Savran mod Danmark (57467/15) – 7. december 2021 (Storkammer)

Klageren, tyrkisk statsborger, indrejste som 6-årig og havde 23 års lovligt ophold. Fundet skyldig i vold med døden til følge, men straffri grundet sindssygdom. De danske myndigheder opretholdt udvisningen ved efterprøvelse i 2015. EMD fandt enstemmigt krænkelse af art. 8. Storkammeret fastslog, at utilregnelighed *kan* begrænse den vægt, kriminaliteten tillægges i afvejningen, og at de danske domstole ikke tilstrækkeligt havde inddraget klagerens sårbarhed og manglende tilknytning til Tyrkiet.

Sharifi mod Danmark (31434/21) – 5. september 2023

Klageren, afghansk statsborger, ankom som 9-årig og havde 16 års lovligt ophold. Idømt 2 år og 6 måneders fængsel for våbenbesiddelse (pistol med ammunition). Udvist med 12 års indrejseforbud. EMD fandt krænkelse og lagde særlig vægt på:

- Klagerens stort set ikke-eksisterende tilknytning til Afghanistan
- Ingen tidligere formel advarsel om udvisning
- Familieliv stiftet under sagen (gravid kæreste)
- Indrejseforbuddets 12-årige varighed som uforholdsmæssigt indgribende

Sarac mod Danmark (19866/21) – 9. april 2024

Klageren, bosnisk statsborger, ankom som 7-årig og havde 26 års lovligt ophold. Idømt 2 års fængsel for narkotikakriminalitet. Udvist for bestandig af Højesteret. EMD fandt krænkelse og tilkendte 8.000 EUR i ikke-økonomisk skadeserstatning. EMD vurderede, at den *permanente* udvisning var uproportional – men bemærk, at krænkelsen primært knyttede sig til indrejseforbuddets længde, ikke nødvendigvis til selve udvisningen.

Disse domme har ført til, at danske domstole nu eksplicit inddrager indrejseforbuddets varighed som et selvstændigt element i proportionalitetsvurderingen, jf. Rigsadvokatmeddelelsens reference til U 2025.1964H.

LOV	Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8, stk. 2	
PRAKSIS	Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8: Permanent udvisning af settled migrant efter 26 års ophold fundet uforholdsmæssig	09.04.2024
	Menneskerettighedsdomstolen · EMD-dom om udvisning: Krænkelser af privatlivets fred ved 12 års indrejseforbud for afghansk statsborger	05.09.2023
	Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8 ved opretholdelse af udvisning af psykisk syg 'settled migrant' fra Tyrkiet	07.12.2021

§ 9 Efterprøvelse efter § 50 og § 50 a: ny vurdering på nyt grundlag

Udlændingelovens § 50 og § 50 a giver mulighed for domstolsprøvelse af en allerede meddelt udvisning – en selvstændig ny proportionalitetsvurdering foretaget på *efterprøvelsetidspunktet*, ikke gerningstidspunktet.

Dette er særlig relevant i to scenarier:

1. **Ændrede familieforhold:** Barnefødsler, ægteskab eller andre nye familiemæssige bånd opstået efter udvisningen.
2. **Sindssygdom og stabilisering:** Hvor den udviste har opnået behandlingsmæssig stabilisering, der ændrer recidivrisikoen.

Savran mod Danmark (EMD, 2021) var netop en sag, der angik opretholdelse af udvisning ved efterprøvelse efter § 50 a. EMD fandt, at de danske myndigheder ved efterprøvelsen ikke tilstrækkeligt havde inddraget klagerens ændrede psykiske tilstand.

I Udlændingenævnets praksis ses også sager om opretholdelse af indrejseforbud, fx [W20171011625](#), hvor en britisk statsborger (oprindeligt pakistansk) fik afslag på ophævelse af livsvarigt indrejseforbud. Nævnet lagde vægt på kriminalitetens alvor (narkotikahandel, 8 års fængsel), systematiske overtrædelser af indrejseforbuddet, og at familieforhold allerede var vurderet ved de tidligere domme.

LOV	Udlændingeloven § 50	Udlændingeloven § 50a	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om prøvelse af udvisning for statsløs på tålt ophold med EU-retlig afledt opholdsret		04.09.2024
	Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8 ved opretholdelse af udvisning af psykisk syg 'settled migrant' fra Tyrkiet		07.12.2021
	Udlændingenævnet · Afslag på ophævelse af livsvarigt indrejseforbud for britisk statsborger efter systematiske overtrædelser		17.11.2017

Forarbejdernes retningslinjer: 2018-reformen og de fire

§ 10 persongrupper

Med nyaffattelsen af § 26, stk. 2, ved lov nr. 494 af 15. maj 2018 indførte lovgiver detaljerede retningslinjer for proportionalitetsvurderingen. Forarbejderne – som Højesteret er forpligtet til at inddrage – fastlægger fire persongrupper med differentierede udgangspunkter:

1. Opvokset i Danmark, uden egen familie:

Udvisning bør i almindelighed ske ved idømmelse af **1 års fængsel** eller strengere for personfarlig kriminalitet. Forudsætter dog:

- At forholdet ikke er begået som mindreårig
- At udlændingen har et vist minimum af tilknytning til modtagerlandet
- Ved straffe tæt på 1 år: som udgangspunkt at den pågældende *tidligere er straffet*

2. Opvokset i Danmark, med egen familie:

Udvisning bør i almindelighed ske ved idømmelse af **2 års fængsel** eller strengere. Forudsætter tillige, at det *ikke i praksis vil være umuligt* for familien at følge med.

3. Indrejst som voksen, uden egen familie:

Der er typisk en *vid adgang* til udvisning.

4. Indrejst som voksen, med egen familie:

Udvisning bør i almindelighed ske ved **1 års fængsel** eller strengere.

Forarbejderne understreger gentagne gange, at retningslinjerne:

Ikke vil ændre på, at retten ved afgørelsen af, om udvisning med sikkerhed vil være i strid med EMRK artikel 8 i den konkrete sag, skal anvende bl.a. Maslov-kriterierne, og at retten med afsæt heri skal foretage en samlet og konkret vurdering. Retningslinjerne vil derfor skulle fraviges, hvis de vil føre til en udvisning, som med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Retningslinjerne er altså ikke absolutte tærskler, men udgangspunkter. Fx kan udvisning ske ved *lavere* straf, hvis udlændingen er indrejst i en relativt sen alder, eller omvendt undlades ved *højere* straf, hvis alle andre momenter taler imod.

LOV

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8

Udlændingeloven § 26, stk. 2

§ 11 Udvisning for bestandig: grænsen for den strengeste sanktion

Udvisning med indrejseforbud *for bestandig* er den strengeste udlændingeretlige sanktion og stiller særligt høje krav til proportionalitetsvurderingen. EMD har i nyere dansk praksis fundet permanente indrejseforbud uproportionale – navnlig i [Sarac mod Danmark](#) (2024), hvor et permanent forbud for en 26-årig settled migrant blev fundet uproportionalt.

Men udvisning for bestandig er ikke udelukket – heller ikke for personer født og opvokset i Danmark. I terrrorsagen ([sag 30/2024](#)) udviste Højesteret alle tre tiltalte – herunder én med to mindreårige danske børn – med indrejseforbud for bestandig. Kriminalitetens karakter (terrorfinansiering, spionage) og truslens alvor vejede tungere end selv stærke familieband.

På landsretsniveau illustrerer sagen [SS-48/2022-OLR](#) om en statsløs palæstinenser, født i Danmark med 18 års ophold, der blev udvist for bestandig for manddrab. Østre Landsret fandt, at manddrabets grovhed og tiltaltes kriminelle løbebane begrundede det permanente forbud trods hans stærke danske tilknytning.

Rigsadvokatmeddelelsen bemærker, at det følger af EMD-praksis, at *indrejseforbuddets varighed* – herunder om det er for bestandig eller tidsbegrænset – må indgå som selvstændigt element i proportionalitetsvurderingen. Dette åbner for, at domstolene i grænsetilfælde kan finde selve udvisningen proportional, men nedsætte indrejseforbuddets varighed fra bestandig til tidsbegrænset.

LOV

Udlændingeloven § 32

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om terrorfinansiering, spionage og frakendelse af statsborgerskab i sag om iransk modstandskamp

05.12.2024

Landsretten · Dom om udvisning med indrejseforbud for bestandig efter dom for manddrab

24.08.2022

Menneskerettighedsdomstolen · Krænkelser af EMRK artikel 8: Permanent udvisning af settled migrant efter 26 års ophold fundet uforholdsmæssig

09.04.2024

§ 12 Sammenfatning af retsstillingen

Proportionalitetsvurderingen efter § 26, stk. 2 er en af de mest nuancerede afvejninger i dansk ret. Hovedtrækkene i den gældende retsstilling kan opsummeres således:

- **Hovedreglen er udvisning** – frifindelse kræver, at det *med sikkerhed* vil stride mod internationale forpligtelser
- **Maslov-kriterierne** er den obligatoriske ramme for proportionalitetsvurderingen, og domstolene skal eksplicit dokumentere, at kriterierne er inddraget
- **Settled migrants** (født eller opvokset i Danmark) nyder den højeste beskyttelse – men beskyttelsen er ikke absolut og kan gennembrødes ved grov, gentagen personfarlig kriminalitet
- **Sindssygdом** begrænser den vægt, kriminaliteten kan tillægges, og kan føre til frifindelse selv ved kort ophold (Savran-doktrinen)
- **Barnets tarv** er et tungtvejende moment, der i sjældne tilfælde kan blokere udvisning helt, navnlig via TEUF art. 20 (Zambrano) for forældre til danske/EU-børn
- **Tidligere advarsel** er et skærpende element, der øger sandsynligheden for ubetinget udvisning ved gentagelse
- **Indrejseforbuddets varighed** er et selvstændigt proportionalitetsmoment – permanente forbud kræver særlig begrundelse
- **Efterprøvelse** efter §§ 50/50 a giver mulighed for en fornyet vurdering på nyt faktisk grundlag

For kriminalitetskravet i §§ 22-23, se [udvisning ved straf](#). For den særlige problematik med unge lovovertrædere under 18 år, se [udvisning af mindreårige](#). For selvstændig EMRK art. 8-praksis om privat- og familieliv uden for udvisningsområdet, se [EMRK artikel 8](#).

LOV

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8

Udlændingeloven § 26, stk. 2

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

Den Europæiske
Menneskerettighedskonvention § 8

Udlændingeloven § 24b

stk. 1

Udlændingeloven § 26	stk. 1, 2	Udlændingeloven § 50
Udlændingeloven § 50a		

MATERIALE Citerede afgørelser 15 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS 5

30.01.2025	Højesteret omstøder udvisning af sindssyg eritreer grundet proportionalitetsvurdering efter EMRK artikel 8	52/2024
05.12.2024	Højesterets dom om terrorfinansiering, spionage og frakendelse af statsborgerskab i sag om iransk modstandskamp	30/2024
13.09.2024	Højesterets dom om udvisning af sindssyg somalisk statsborger med langvarigt ophold i Danmark	24/2024
04.09.2024	Højesterets kendelse om prøvelse af udvisning for statsløs på tålt ophold med EU-retlig afledt opholdsret	AM2024.09.04H
20.11.2018	Højesteret idømmer LTF-leder ubetinget udvisning efter voldstrusler mod politiassistent	Sag 81/2018

LANDSRETEN · ANKEINSTANS 1

24.08.2022	Dom om udvisning med indrejseforbud for bestandig efter dom for manddrab	3226-3829
------------	--	-----------

MENNESKERETTIGHEDSDOMSTOLEN · NÆVN / KLAGEINSTANS 8

09.04.2024	Krænkelse af EMRK artikel 8: Permanent udvisning af settled migrant efter 26 års ophold fundet uforholdsmæssig	19866/21
05.09.2023	EMD-dom om udvisning: Krænkelse af privatlivets fred ved 12 års indrejseforbud for afghansk statsborger	31434/21
07.12.2021	Krænkelse af EMRK artikel 8 ved opretholdelse af udvisning af psykisk syg 'settled migrant' fra Tyrkiet	57467/15
24.07.2014	Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol: Krænkelse af EMRK artikel 8 ved udvisning af familiefar efter voldsdom (Kaplan v. Norge)	41643/19
11.10.2011	EMD: Krænkelse af EMRK artikel 8 ved udvisning af kriminel efter utilstrækkelig hensyntagen til langvarig tilknytning og psykisk sygdom	5056/10
23.06.2008	Maslov mod Østrig: EMD-afgørelse om proportionalitet ved udvisning og retten til privatliv	1638/03
10.04.2006	EMD-afgørelse: Cömert mod Danmark vedrørende proportionalitet ved udvisning og retten til familieliv	14474/03
26.03.1992	Beldjoudi mod Frankrig: Menneskerettighedsdomstolen vedrørende udvisning og retten til familieliv	12083/86

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 1

17.11.2017 Afslag på ophævelse af livsvarigt indrejseforbud for britisk statsborger efter systematiske overtrædelser

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Udvisning - Betænkning nr. 1326 afgivet af Udvisningsudvalget, Bind 2
nr. 1326 · 1997 · Indenrigsministeriet
